

	Organizačná smernica		Číslo dokumentu: OS41	
	Ochrana základných ľudských práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby		Vydanie číslo: 1	
	Zmena číslo: 1	Dátum zmeny: 07.05.2022	Strana:	1 z 18

Organizačná smernica č. OS41 Ochrana základných ľudských práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby

Číslo výtlačku: 1

	Meno a priezvisko	Funkcia	Dátum	Podpis
Vypracoval:	Mgr. Katarína Ondejčíková	Vedúca sociálno – zdravotníckeho úseku	06.05.2022	
Preveril:	Ing. František Martaus PhD.	Riaditeľ	07.05.2022	
Schválil:	Ing. František Martaus PhD.	Riaditeľ	07.05.2022	

	Organizačná smernica		Číslo dokumentu: OS41	
	Ochrana základných ľudských práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby		Vydanie číslo: 1	
	Zmena číslo: 1	Dátum zmeny: 07.05.2022	Strana:	2 z 18

Záznam o zmenách

P.č.	Dátum	Číslo kapitoly	Popis zmien	Navrhol	Schválil
1.	06.05.2022	Všetky	Prvé spracovanie dokumentu	Mgr. Katarína Ondejčíková	Ing. František Martaus PhD.
2.					
3.					
4.					

Obsah:

Všeobecné ustanovenia	3
Práva prijímateľa	4
Etika sociálneho pracovníka v CSS	9
Pravidlá pri poskytovaní služby	10
Pravidlá pre ochranu práv prijímateľa sociálnej služby pred predsudkami a negatívnymi hodnoteniami	13
Poučenie prijímateľa o jeho právach a slobodách.....	15
Dohľad nad ochranou ľudských práv a slobôd	15
Preventívne opatrenia	16
Kontrolné opatrenia.....	16
Záverečné ustanovenia	17

Účel

Táto interná smernica ustanovuje postupy, pravidlá a podmienky dodržiavania základných ľudských práv a slobôd a aktívne zabezpečovanie ich dodržiavania v súlade s prirodzenou ľudskou dôstojnosťou a princípmi nediskriminácie.

	Organizačná smernica		Číslo dokumentu: OS41	
	Ochrana základných ľudských práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby		Vydanie číslo: 1	
	Zmena číslo: 1	Dátum zmeny: 07.05.2022	Strana:	3 z 18

Rozsah platnosti

Interná smernica je záväzná pre všetkých pracovníkov CSS – Nádej Dolný Lieskov a jej dodržiavaním sú viazané všetky organizačné zložky organizácie – domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie, zariadenie podporovaného bývania.

Dokumenty, z ktorých interná smernica vychádza:

- **Medzinárodné dokumenty:** Všeobecná deklarácia ľudských práv, OSN Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím, Listina základných ľudských práv a slobôd, Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd
- **Národné dokumenty:** Ústava SR, Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“)

Článok 1

Všeobecné ustanovenia

1. Ochrana ľudských práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby je zakotvená vo vyššie uvedených, ako aj iných medzinárodných a všeobecne záväzných právnych normách a pravidlách občianskeho spoluzitia.
2. CSS - Nádej podriaďuje svoju činnosť etickým princípom a všeobecným princípom sociálnej služby. Rešpektuje právo prijímateľa na dôstojnosť, sebaurčenie, súkromie a bezpečie.
3. CSS – Nádej poskytuje sociálne služby v súlade so základnými ľudskými právami a slobodami, prirodzenou ľudskou dôstojnosťou, princípmi nediskriminácie z dôvodu pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva či iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, majetku prijímateľa sociálnej služby a v prostredí, ktoré si prijímateľ sociálnej služby vybral. CSS – Nádej taktiež zabezpečuje ochranu prijímateľov sociálnych služieb pred

	Organizačná smernica		Číslo dokumentu: OS41	
	Ochrana základných ľudských práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby		Vydanie číslo: 1	
	Zmena číslo: 1	Dátum zmeny: 07.05.2022	Strana:	4 z 18

diskrimináciou, neľudským alebo ponižujúcim zaobchádzaním, trestaním, násilím, zneužívaním.

4. CSS – Nádej zaoberá sa všetkými podnetmi, na ktoré je upozornené a porušeniami, ktoré zistí. Má vypracované Zásady vybavovania sťažností a petícií. Prijímateľ sociálnej služby môže slobodne prejaviť svoj názor – spokojnosť aj nespokojnosť na všetkých úrovniach riadenia prostredníctvom viacerých komunikačných kanálov .

Článok 2

Práva prijímateľa

1. Zariadenie rešpektuje zásady rovnakého zaobchádzania a základné ľudské práva a slobody prijímateľa sociálnych služieb.
2. Základné ľudské práva a slobody sú definované v 2. oddiele Ústavy Slovenskej republiky. CSS – Nádej poskytuje sociálne služby tak, aby boli naplnené práva prijímateľov sociálnych služieb.

Sloboda pohybu

- Prijímateľ sociálnej služby (ďalej „PSS“) sa môže pohybovať v zariadení slobodne, s výnimkou priestorov, ktoré sú označené „Zákazom vstupu nezamestnaným osobám“ (kotolňa, kuchyňa..)
- Pobyt PSS mimo CSS je potrebné vopred nahlásiť . Uvedené oznámenie, že PSS opúšťa priestor zariadenia slúži výlučne za účelom zabezpečenia bezpečnosti PSS a vzájomnej informovanosti – medzi PSS a službu konajúcim personálom, nakoľko v CSS – NÁDEJ sú umiestení PSS s najvyšším stupňom podpory.

	Organizačná smernica		Číslo dokumentu: OS41	
	Ochrana základných ľudských práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby		Vydanie číslo: 1	
	Zmena číslo: 1	Dátum zmeny: 07.05.2022	Strana:	5 z 18

- Vychádzky PSS mimo areál zariadenia sa realizujú s doprovodom zamestnanca, príbuzného, ale aj samostatne s ohľadom na momentálny zdravotný a psychický stav PSS v záujme zachovania jeho bezpečnosti a zdravia.
- Nemožnosť absolútnej slobody pohybu mimo zariadenia je iba v prípade, že sa klient nedokáže orientovať v prostredí a slúži ako prevencia poškodenia alebo ohrozenia zdravia a života klienta.

Sloboda prejavu a výberu

- PSS môže slobodne prejsť svoj názor/spokojnosť/nespokojnosť na všetkých úrovniach riadenia, pomocou rôznych druhov komunikácie - rozhovor, pripomienky, podnety, návrhy a sťažnosti - schránka sťažností, pochvál a podnetov.
- PSS môže navrhnúť zlepšenia a skvalitnenia podmienok života v zariadení. K uvedenému slúži rada PSS, ktorá sa pravidelne stretáva. Je zložená z PSS, odborného personálu a z vedenia zariadenia tak, aby prípadné podnety alebo pripomienky boli operatívne riešené.
- PSS má možnosť výberu v rámci poskytovania sociálnej služby, napr. oblečenie, trávenie voľného času.

Sloboda vierovyznania

- Prijatie PSS do zariadenia nie je podmienené náboženským vierovyznaním.
- PSS má možnosť zúčastňovať sa na bohoslužbách v blízkom okolí a taktiež je k dispozícii kaplnka priamo v zariadení CSS - NÁDEJ, v ktorej je umožnené sa klientom nielen vyspovedať, ale aj stráviť tam čas, ktorý venujú modlitbe, meditácii, spoločným modlitbám s personálom.

	Organizačná smernica		Číslo dokumentu: OS41	
	Ochrana základných ľudských práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby		Vydanie číslo: 1	
	Zmena číslo: 1	Dátum zmeny: 07.05.2022	Strana:	6 z 18

Právo na súkromie

- Pri ubytovaní PSS sa kladie dôraz na rešpektovanie osobnosti PSS a jeho individuálne potreby s prihliadnutím na jeho zdravotný stav
- Pri príchode do zariadenia je PSS umiestnený na izbu, v ktorej má k dispozícii vlastnú skriňu, nočný stolík, priestor na odloženie osobných vecí, posteľ. Izbu si môže zútulniť podľa potreby napr. vlastnými fotografiami, vlastným kreslom, rádiom a pod.
- Personál zariadenia pred vstupom do izby PSS vždy zaklope.
- Personál zariadenia rešpektuje súkromie a intimitu PSS pri vykonávaní hygieny a iných úkonov
- Personál rešpektuje súkromie PSS počas návštev

Komunita, vzťahy , rodina

- Návštevné hodiny – zariadenie je stále otvorené kontaktom s návštevami pre PSS, návštevné hodiny majú odporúčací charakter , iba v prípade zlej epidemiologickej situácie na príkaz RÚVZ, zariadenie pristúpi k opatreniam, kedy návštevy budú umožnené iba PSS v terminálnych štádiách ochorenia.
- Zamestnanci zariadenia neustále podporujú, posilňujú a aktívne vyhľadávajú kontakty s príbuznými.
- Pre návštevy sú vyhradené priestory a rešpektované súkromie medzi návštevou a PSS.
- Spolupráca s rodinou – zariadenie podporuje intenzívny kontakt PSS s rodinou.
- Aktivity vo voľnom čase – aktivity realizované vo voľnom čase vychádzajú z potrieb a záujmov PSS. PSS má právo na slobodu rozhodnúť sa, byť účastný a mať možnosť výberu z ich ponuky. CSS NÁDEJ pravidelne informuje o podujatiach organizovaných mimo zariadenia, ktoré sú pre neho dostupné a snaží sa zorganizovať účasť na nich.

	Organizačná smernica		Číslo dokumentu: OS41	
	Ochrana základných ľudských práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby		Vydanie číslo: 1	
	Zmena číslo: 1	Dátum zmeny: 07.05.2022	Strana:	7 z 18

Zariadenie organizuje spoločenský život i priamo v zariadení, napr. spoločné opekanie, fašiangy, Hry bez hraníc, Deň otvorených dverí a pod.

- O podujatiach sú PSS, príbuzní, prípadne verejnosť informovaní priamo na oddelení na výveske a na www.cssdolnylieskov.sk. Informácie sú poskytované v dostupnej a zrozumiteľnej forme.

Odborný a profesionálny prístup

- V zariadení pracuje kvalifikovaný personál,
- Zariadenie podporuje všetky aktivity zamestnancov smerujúce k zvyšovaniu ich kvalifikácie a k získaniu nových poznatkov a rozšíreniu znalostí a zručností, prostredníctvom pravidelného doškoľovania (§ 9 odst 10 zákona 448/2008 Z.z. o sociálnych službách),
- Doškoľovanie sa realizuje externou, ale i internou formou, prostredníctvom odborných seminárov zdravotníckeho a sociálneho úseku.
- Odborný a profesionálny prístup sa skvalitňuje aj pravidelnou supervíziou (plán supervízie).

Zdravotná starostlivosť

- PSS je zabezpečené poskytovanie lekárskej starostlivosti
 - všeobecným lekárom pre dospelých
 - psychiatrom
 - stomatológom a ostatnými odbornými lekármi
- V prípade hospitalizácie je opatrovník alebo najbližšia rodina informovaný o tejto skutočnosti
- CSS –NÁDEJ zabezpečuje sprievod na odborné vyšetrenia, v prípade potreby i dopravu.

	Organizačná smernica		Číslo dokumentu: OS41	
	Ochrana základných ľudských práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby		Vydanie číslo: 1	
	Zmena číslo: 1	Dátum zmeny: 07.05.2022	Strana:	8 z 18

- Zariadenie poskytuje PSS kompenzačnú pomôcku, zdravotnícke pomôcky tak, aby uľahčil a skvalitnil PSS každodenný život.
- Zariadenie dôsledne dbá na dodržiavanie liečebných postupov a vykonávanie ordinácií.

Stravovanie

- Strava pre PSS sa pripravuje vo vlastnom stravovacom zariadení a servíruje sa v jedálni. Úplne imobilní alebo menej pohyblivý PSS prijímajú stravu v jedálničke na svojom oddelení, prípadne, ak im nedovoľuje zdravotný stav ísť do jedálne, strava je servírovaná na izbe. PSS individuálne podáva stravu personál, ktorý spĺňa zdravotnú spôsobilosť.
- PSS nemá možnosť výberu z viacerých jedál a strava je prispôbená podľa ordinácie lekára, t. j. racionálna strava, diabetická strava, šetriaca diéta a pod. Pripomienkam stravníkov je venovaná náležitá pozornosť. Výber jedál je podmienený výškou schválenej stravovacej jednotky.
- Stravovacia komisia zasadá 1-krát za mesiac.
- Strava je podávaná v dostatočnom množstve, pestrá a v dobrej kvalite
- Jedálny lístok je vystavený v jedálni na viditeľnom mieste,
- PSS má možnosť aktívne prispievať pri tvorbe jedálneho lístka.
- PSS má právo svoje pripomienky, sťažnosti, pochvaly, návrhy, anonymne podávať na všetkých úrovniach riadenia

Monitoring:

Dodržiavanie ľudských práv a slobôd v zariadení sa monitoruje na 4 úrovniach:

1. Schránka prianí a sťažností pre PSS
2. Komunita PSS s odborným personálom (sociálny pracovník, vedúca sestra, v prípade potreby ďalší zamestnanci podľa naliehavosti)
3. Individuálne s riaditeľom zariadenia
4. Rada PSS

	Organizačná smernica		Číslo dokumentu: OS41	
	Ochrana základných ľudských práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby		Vydanie číslo: 1	
	Zmena číslo: 1	Dátum zmeny: 07.05.2022	Strana:	9 z 18

5. Dotazník stále dostupný pri schránke a u zamestnancov.

V prípade porušovania ľudských práv a slobôd PSS a zamestnancov CSS-NÁDEJ je vždy písomne zaznamenaný zápis, ktorý obsahuje najmä:

1. Meno dotknutej osoby, prípadne viacerých osôb
2. Konkrétne porušenie, dátum a čas
3. Opatrenie na nápravu
4. Podpisy zúčastnených

S ohľadom na špecifiká zdravotného znevýhodnenia PSS v Centre sociálnych služieb – NÁDEJ spracovalo zariadenie vizualizovanou a ľahko čitateľnou formou práva a slobody PSS. Táto forma spracovania práv a slobôd zdravotne znevýhodnených osôb prispieva k zvyšovaniu ich právneho povedomia, napomáha k ich socializácii a zároveň je prostriedkom na ďalšie ich vzdelávanie v tejto oblasti prostredníctvom zamestnancov zariadenia.

Článok 3

Etika sociálneho pracovníka v CSS

V CSS sú pravidlá obsiahnuté najmä:

- zriaďovacia listina, štatút, politika kvality – v ktorých má vymedzené svoje poslanie, ciele, strategickú víziu
- koncepčné a organizačné dokumenty ako napr.: domáci poriadok, pracovný poriadok, dokumentácia o ochrane osobných údajov, etický kódex a pod.

V CSS sa nachádzajú klienti so širokým spektrom hendikepov. Môžu to byť mentálne, telesné obmedzenia často spojené so sociálnymi obmedzeniami, vyžadujúce špeciálny prístup.

Počas výkonu práce by sa mal odborný zamestnanec pridržať etického kódexu svojej profesie. Etický kódex nie je univerzálnym návodom ako sa správať a rozhodovať v každej situácii.

	Organizačná smernica		Číslo dokumentu: OS41	
	Ochrana základných ľudských práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby		Vydanie číslo: 1	
	Zmena číslo: 1	Dátum zmeny: 07.05.2022	Strana:	10 z 18

Ľudskosť predstavuje morálnu kategóriu, ktorá súvisí s túžbami a úsilím človeka po dobrom a harmonickom živote, v súlade s ľudskosťou ako mravným ideálom.

Ľudská dôstojnosť je nedotknuteľná, musí byť rešpektovaná a ochraňovaná. Je závislá na sebapoznaní, vlastnom hodnotovom rebríčku, kde nesmie chýbať spravodlivosť, zodpovednosť a humánnosť.

Hlavnou etickou normou pracovníka v CSS je zachovanie dôstojnosti človeka. Hendikepovaný človek musí mať právo na slobodné rozhodovanie o svojom osude. V prípade choroby a ošetrovateľskej starostlivosti však treba zapojiť do rozhodovania aj rodinných príslušníkov. S ubúdajúcimi psychickými a fyzickými silami hendikepovaných osôb sa obmedzujú aj možnosti ich slobodného rozhodovania. Preto je dôležité, aby sestra a sociálny pracovník správne posúdili stupeň schopnosti, či neschopnosti klienta slobodne sa rozhodovať.

Pracovníci CSS sú zodpovední za vysvetlenie práv svojim klientom, pričom sa očakáva, že sa im objasnia zrozumiteľným spôsobom. Pri vysvetľovaní práv je nevyhnutné informovať PSS o predpisoch a nariadeniach, ktoré budú ovplyvňovať ich správanie. Klient musí byť presvedčený, že sa mu poskytne taká starostlivosť, ktorá bude rešpektovať jeho osobnú dôstojnosť.

Článok 4

Pravidlá pri poskytovaní služby

V CSS sa uplatňujú tieto pravidlá pri poskytovaní sociálnej a ošetrovateľskej služby nasledovne:

1. Pri umiestnení spôsobilého PSS do zariadenia, v prípade, že jeho zdravotný stav mu nedovoľuje reálne zvážiť situáciu a lekár budúceho PSS uzná neschopným rozhodnúť vo veci umiestnenia, je na toto konanie ustanovený opatrovník z VÚC.
2. Informovaný súhlas znamená vykonávanie diagnostických a liečebných úkonov len so slobodným súhlasom PSS. Takýto súhlas môže udeliť len mentálne kompetentná

	Organizačná smernica		Číslo dokumentu: OS41	
	Ochrana základných ľudských práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby		Vydanie číslo: 1	
	Zmena číslo: 1	Dátum zmeny: 07.05.2022	Strana:	11 z 18

osoba. Informovaný súhlas je platný vtedy, keď bol daný po slobodnom rozhodnutí PSS, bez akéhokoľvek vonkajšieho nátlaku a po poskytnutí dostatočnej a zrozumiteľnej informácie lekárom a členmi ošetrovateľského tímu. Po získaní súhlasu od psychiatrického PSS musíme zvážiť jeho psychický a telesný stav. Podmienka informovaného súhlasu má chrániť PSS a umožniť mu autonómne rozhodnutie o diagnostických a liečebných výkonoch, ktoré sa ho týkajú. Zdravotnú starostlivosť bez súhlasu PSS vykonávame v týchto prípadoch:

- a) pri chorobách, na ktoré sa vzťahuje možnosť uložiť povinné liečenie
- b) ak PSS s duševnou chorobou alebo s príznakmi duševnej poruchy či duševnej choroby ohrozuje seba alebo svoje okolie, prípadne hrozí vážne zhoršenie jeho zdravotného stavu
- c) ak je PSS v stave, pri ktorom sú ohrozené jeho životné funkcie a je nevyhnutné urobiť určité výkony na záchranu jeho života, a pritom stále sledovať jeho stav.

3. Nenarušovanie osobného, obytného priestoru PSS

- Pred každým vstupom do izby prijímateľa sociálnej služby sa vyžaduje zaklopanie a jeho súhlas so vstupom do izby. Výnimkou je situácia, ktorá neznesie odklad a vstup do izby prijímateľa je nevyhnutný na ochranu jeho života, zdravia alebo majetku, ochranu života, zdravia alebo práv a slobôd iných fyzických osôb alebo ochranu majetku CSS – Nádej.
- Zamestnanci rešpektujú súkromie prijímateľa sociálnej služby, jeho vôľu nebyť rušený, ak prijímateľ sociálnej služby chce byť sám, neporušujú súkromie prijímateľa v intímnych situáciách (napr. hygiena, obliekanie, toaleta a pod.).
- Prijímatelia majú možnosť uzamykať si izbu alebo svoju skrinku v izbe, spôsob si zvolia sami. V prípade, že ide o PSS, ktorý nie je schopný posúdiť riziko otvoriť skriňu iným PSS a mohlo by tak dôjsť k odcudzeniu jeho vecí, po vzájomnej dohode si kľúčik ukladá v pracovni personálu.

	Organizačná smernica		Číslo dokumentu: OS41	
	Ochrana základných ľudských práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby		Vydanie číslo: 1	
	Zmena číslo: 1	Dátum zmeny: 07.05.2022	Strana:	12 z 18

4. Podmienky na kontakt:

- Osobný, telefonický, elektronický, písomný – s osobami, ktoré si prijímateľ sociálnej služby sám určí, a to na účely ako ochrany svojich práva a právom chránených záujmov, ako aj nadväzovania a udržiavania kontaktov s rodinou a komunitou, či aspoň čiastočné zachovanie spôsobu života, na aký bol prijímateľ zvyknutý predtým, ako prišiel do CSS – Nádej
- Prijímateľovi sa utvárajú podmienky na to, aby udržiaval aj aktívny osobný kontakt s príbuznými a priateľmi. Ak je to potrebné, CSS – Nádej zabezpečí prijímateľovi aj dopravu a doprovod, nielen na osobnú návštevu, ale aj na návštevu podujatia, cintorína a pod.
- Telefonický kontakt môžu prijímatelia využívať taktiež po celý deň. Môžu využívať ako svoje vlastné mobilné telefóny, tak aj služobné telefóny na príslušnom úseku.
- Možnosť e-mailovej pošty alebo iných druhov komunikácie cez aplikácie
- Prijímanie pošty sa riadi zásadou, že doručená pošta sa prijímateľovi neotvára. V odôvodnených prípadoch, zaznamenaných aj v rizikovom pláne prijímateľa, prijímateľ otvorí zásielku za prítomnosti pracovníka CSS – Nádej. Jedná sa napr. o prípady balíkov s potravinami, ak prijímateľ nie je schopný si uvedomiť, aké množstvo je vhodné skonzumovať na jeden raz, resp. ktoré potraviny je potrebné uložiť do chladničky a ktoré je možné ponechať pri izbovej teplote. V prípade, že prijímateľ sociálnej služby nevie čítať, na požiadanie mu zásielku prečíta pracovník CSS – Nádej. Poštové zásielky môžu odosielať aj prijímatelia, pričom kontaktujú pri tom určených pracovníkov. Ak prijímateľ nevie písať, môže požiadať pracovníka na svojom úseku o pomoc s napísaním listu.
- Ochrana osobných údajov sa riadi zákonom o ochrane osobných údajov

	Organizačná smernica		Číslo dokumentu: OS41	
	Ochrana základných ľudských práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby		Vydanie číslo: 1	
	Zmena číslo: 1	Dátum zmeny: 07.05.2022	Strana:	13 z 18

5. Sloboda prejavu a právo na informácie v CSS – Nádej:

- Prijímateľ sociálnej služby môže slobodne vyjadrovať svoje názory.
- Právo na informácie je napĺňané v súlade s informačnou stratégiou CSS – Nádej. Zariadenie má určené postupy na informovanie záujemcov o poskytovanie sociálnej služby, ako aj prvotné a priebežné informovanie prijímateľov sociálnej služby. Prijímatelia sa môžu informovať u pracovníkov, ktorí ich v prípade potreby vedia nasmerovať ku konkrétnemu pracovníkovi, u vedúcich zamestnancov alebo u riaditeľa. Taktiež môžu využiť Radu prijímateľov CSS – Nádej.
- Právo na informácie podľa zákona č. 211/2000

Článok 5

Pravidlá pre ochranu práv prijímateľa sociálnej služby pred predsudkami a negatívnymi hodnoteniami

1. K zamedzeniu porušovania práv prijímateľa sociálnej služby a zabezpečeniu pozitívneho obrazu o prijímateľovi sociálnej služby, sú v CSS Nádej Dolný Lieskov nastolené jasné pravidlá, ktorými sa musia riadiť všetci zamestnanci:

- komunikujú a konajú slušne a správne,
- vytvárajú podmienky na to, aby prijímateľ sociálnej služby mohol robiť zmysluplné činnosti a žiť dôstojne,
- pomáhajú prijímateľovi sociálnej služby správne sa vyjadrovať a správať sa, obliekať sa, obklopovať sa vecami a vykonávať činnosti, ktoré sú adekvátne ich veku,
- správajú sa ku prijímateľovi sociálnej služby s rešpektom,
- predstavujú prijímateľa sociálnej služby menom, nie diagnózou,

	Organizačná smernica		Číslo dokumentu: OS41	
	Ochrana základných ľudských práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby		Vydanie číslo: 1	
	Zmena číslo: 1	Dátum zmeny: 07.05.2022	Strana:	14 z 18

- neoslovujú prijímateľa sociálnej služby podľa jeho zdravotného stavu, je neprípustné používať termíny ako "ležiak" a pod.,
- prístupujú k prijímateľovi sociálnej služby pozitívne,
- snažia sa ukázať, že prípadné problémy prijímateľa sociálnej služby sú prirodzeným javom,
- usilujú sa o to, aby život prijímateľa sociálnej služby bol čo najprirodzenejší,
- program voľnočasových aktivít prispôsobujú želaniam prijímateľa sociálnej služby,
- eliminujú nepriaznivé sprievodné javy spojené s chorobou,
- dodržia mlčanlivosť, pretože neopatrnosť a v mnohých prípadoch i nechtiac vypustené slová môžu mať zlý vplyv na prijímateľa sociálnej služby.

2. Zariadenie má vypracovaný Etický kódex zamestnanca, ktorý je pre všetkých zamestnancov záväzný.

3. Zamedzenie stretu záujmov zariadenia so záujmami prijímateľov:

Z dôvodu ochrany práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby je potrebné v situácii:

keď je prijímateľ sociálnej služby pozbavený spôsobilosti na právne úkony a súdom ustanoveným opatrovníkom sa stáva zariadenie, dbať na zamedzenie stretu záujmov poskytovateľa a prijímateľa.

	Organizačná smernica		Číslo dokumentu: OS41	
	Ochrana základných ľudských práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby		Vydanie číslo: 1	
	Zmena číslo: 1	Dátum zmeny: 07.05.2022	Strana:	15 z 18

Článok 6

Poučenie prijímateľa o jeho právach a slobodách

1. Sociálny pracovník oboznámi a informuje v jeho zrozumiteľnej forme každého novoprijatého prijímateľa o tom, aké má práva a slobody.
2. Každý prijímateľ sociálnej služby má možnosť informovať sa o svojich právach a slobodách u sociálnych pracovníkov alebo aj ostatných pracovníkov zariadenia, ktorí ho v prípade potreby nasmerujú k sociálnym pracovníkom pre podrobnejšie informácie.
3. CSS -NÁDEJ má vypracovanú vizualizáciu práv pre PSS.
4. Prijímatelia sociálnych služieb vedia o možnostiach, akými môžu uplatňovať svoje práva a ako konať v prípade, že podľa ich názoru sú ich práva porušované.

Článok 7

Dohľad nad ochranou ľudských práv a slobôd

1. Na zabezpečovanie dohľadu nad ochranou ľudských práv a slobôd majú prijímatelia sociálnych služieb zriadenú tzv. Radu prijímateľov. Rada prijímateľov pozostáva z troch prijímateľov, v prípade zistenia porušenia ľudských práv a slobôd, nahlási zistený stav bezodkladne sociálnemu pracovníkovi.
2. Sociálny pracovník vedie evidenciu o prípadnom porušovaní ľudských práv a slobôd.
3. V prípade, ak by ktokoľvek zo zamestnancov videl alebo sa dozvedel o prípade porušovania práv a slobôd prijímateľa, je povinný to bezodkladne nahlásiť vedúcemu svojho úseku.
4. Po prešetrení udalosti je potrebné určiť nápravné opatrenia na odstránenie tohto problému, ktoré stanoví vedúci pracovník (vedúca sociálno-zdravotníckeho úseku, štatutár).

	Organizačná smernica		Číslo dokumentu: OS41	
	Ochrana základných ľudských práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby		Vydanie číslo: 1	
	Zmena číslo: 1	Dátum zmeny: 07.05.2022	Strana:	16 z 18

Článok 8

Preventívne opatrenia

Zariadenie zabezpečuje:

- komunitný systém práce, ktorý zapája prijímateľov do života zariadenia, ako partnerov pri poskytovaní sociálnych služieb
- podporovanie ďalšieho vzdelávania zvyšovania odbornej spôsobilosti zamestnancov
- supervíziu, ktorá napomáha zvyšovať kvalitu odbornej práce a podnecovať osobnostný rozvoj zamestnancov (napr. pomáha identifikovať stereotyp, vlastné predsudky, ktoré by mohli mať za následok diskriminačné správanie voči určitej skupine prijímateľov sociálnej služby)

Článok 9

Kontrolné opatrenia

1. Kontrola dodržiavania ľudských práv a slobôd sa môže vykonať kedykoľvek.
2. Kontrola sa vykonáva pozorovaním, rozhovorom s prijímateľmi, nahliadnutím do evidencie porušovania práv a slobôd a taktiež na dodržiavanie nápravných opatrení.
3. Riaditeľ, vedúca sociálno-zdravotníckeho úseku a hlavná sestra majú právo kedykoľvek po pracovnej dobe vstúpiť do zariadenia a skontrolovať stav dodržiavania ľudských práv a slobôd. Svoju kontrolu vedúca sociálno-zdravotníckeho úseku a hlavná sestra nahlásia vopred riaditeľovi zariadenia.

Kontrolu môžu vykonávať:

- riaditeľ zariadenia
- vedúca sociálneho úseku
- hlavná sestra

	Organizačná smernica		Číslo dokumentu: OS41	
	Ochrana základných ľudských práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby		Vydanie číslo: 1	
	Zmena číslo: 1	Dátum zmeny: 07.05.2022	Strana:	17 z 18

Článok 10

Záverečné ustanovenia

1. Všetci prijímatelia v zariadení sú rovní vo svojich právach a ľudskej dôstojnosti to znamená, že všetci majú rovnaké práva na zaradenie sa do spoločnosti, na užívanie hodnôt a produktov spoločnosti. Nikomu nesmie byť spôsobená ujma na právach pre to, že si uplatňuje svoje základné práva a slobody.
2. Táto interná smernica je platná dňom jej podpisu štatutárnym zástupcom CSS – Nádej.
3. Zmeny a doplnenia tejto internej smernice sú možné iba číslovanými dodatkami k smernici.

	Organizačná smernica		Číslo dokumentu: OS41	
	Ochrana základných ľudských práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby		Vydanie číslo: 1	
	Zmena číslo: 1	Dátum zmeny: 07.05.2022	Strana:	18 z 18

Zoznam príloh:

Názov prílohy	Číslo prílohy
Základné ľudské práva a slobody	1
Etický kódex CSS - NÁDEJ	2
Etický kódex sociálneho pracovníka	3
Etický kódex zdravotnej zdravotníckeho pracovníka	4
Vizualizácia práv pre PSS v Centre sociálnych služieb - NÁDEJ	5
Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím	6